

Bestuursrapportage nr. 1 2026

Vastgesteld door het college van dijkgraaf en hoogheemraden
in de vergadering van 23 juni 2026

Bijlage bij de 1^e begrotingswijziging 2026
DM 2094140

HOOGHEEMRAADSCHAP
**DE STICHTSE
RIJNLANDEN**

Inhoud

1.	Woord vooraf en leeswijzer	3
2.	Financiële ontwikkelingen	4
2.1	Financiële ontwikkelingen met invloed op de begrote kosten en opbrengsten in 2026	4
2.2	Overige ontwikkelingen	14
3.	Investeringsprojecten	16
3.1	Voortgang ten opzichte van begroting	16
3.2	Krediet-bijstellingen en (dreigende) kredietoverschrijdingen	18
	Bijlage 1: Financiële ontwikkelingen per bestuurlijk programma en thema	21
	Bijlage 2: Specificatie financiële afwijkingen naar bestuurlijk programma en thema	22
	Bijlage 3: Overzicht jaar 2026 investeringsprojecten	23
	Bijlage 4: Totaaloverzicht investeringsprojecten op A3-formaat	25
	Bijlage 5: Projectbladen investeringen 2026	27

1. Woord vooraf en leeswijzer

Voorwoord

Deze eerste bestuursrapportage 2026 (hierna afgekort als Burap-1) hoort als bijlage bij de 1e begrotingswijziging 2026. De Burap-1 is onderdeel van de P&C-cyclus en informeert op hoofdlijnen over de voortgang en ontwikkelingen in de eerste vier maanden van een begrotingsjaar.

De Burap is een tussentijdse verantwoording van het college en gaat ter informatie naar het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur besluit formeel over aanpassingen op de begroting die noodzakelijk zijn (financieel en beleidsmatig) via een begrotingswijziging.

Vanaf 2025 stelt het college de rechtmatigheidsverantwoording op. In het kader daarvan geldt als onderdeel van de begrotingswijziging het volgende: de gehele prognose wordt vermeld en alleen afwijkingen in de prognose ten opzichte van de begroting die zich met een grote mate van zekerheid zullen voordoen, worden voorgesteld als begrotingswijziging. Hierdoor wijkt het saldo van de prognose in het eerste tertaal (T1) af van de begroting na begrotingswijziging T1. In Burap's van eerdere jaren werden alleen die begrotingswijzigingen opgenomen en niet de gehele prognose. De prognose is toegevoegd aan de tabellen in deze rapportage. Hiermee voldoet HDSR aan artikel 10 van de verordening 108 Waterschapswet.

Om de begrotingsrechtmatigheid te vergroten, heeft de accountant in het accountantsverslag 2022 het advies opgenomen om viermaandelijks (tertaal) te rapporteren in plaats van per kwartaal. Dit advies is opgevolgd en per 2023 als pilot ingevoerd. Per 2026 is het rapporteren per tertaal permanent ingevoerd.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 treft u de belangrijkste financiële ontwikkelingen aan.
Hoofdstuk 3 gaat over de investeringen.

De volgende onderwerpen kunt u terugvinden in de bijlagen

Bijlage 1 Financiële ontwikkelingen per bestuurlijk programma en thema

Bijlage 2 Specificatie financiële afwijkingen per bestuurlijk programma en thema

Bijlage 3 Overzicht jaarschijf 2026 investeringsprojecten

Bijlage 4 Totaaloverzicht investeringsprojecten op A3-formaat

Bijlage 5 Projectbladen investeringen 2026 (aparte bijlage DM 2094141)

2. Financiële ontwikkelingen

Deze eerste Burap vermeldt de ontwikkelingen en afwijkingen ten opzichte van de Begroting 2026, op basis van de realisatie over de eerste vier maanden van het jaar. De Burap-1 is de bijlage behorende bij de 1e begrotingswijziging 2026, waarin het algemeen bestuur gevraagd wordt deze aanpassingen op de Begroting 2026 te autoriseren. Afwijkingen en ontwikkelingen uit de Burap worden uitsluitend vertaald in een begrotingswijziging als de afwijkingen voldoen aan de criteria rechtmatigheid, uitwerking besluiten algemeen bestuur en transparantie.

In deze tussentijdse rapportage is een prognose opgenomen van het resultaat voor 2026 als geheel en wordt een begrotingswijziging voorgesteld.

Zoals in onderstaande tabel 1 te zien is, neemt het saldo van de kosten en overige opbrengsten af met **€ 1,312 miljoen** t.o.v. de begroting. Dit is een bijstelling van iets minder dan 1%.

Op basis van de tussentijdse rapportage van BghU schatten we in dat de belastingopbrengsten **€ 270.000** hoger uit zullen vallen. Hierdoor zal er in totaal **€ 1,583 miljoen** minder uit de egalisatiereserves onttrokken worden.

Tabel 1: Financiële ontwikkelingen

Overzicht per kosten- en opbrengstensoort en mutaties reserves	Begroting 2026	Prognose 2026	1e BW 2026	Begroting 2026 na 1e BW	Realisatie 2026 T1
Totaal kosten	251.173	246.940	3.564-	247.608	69.707
Totaal overige opbrengsten	56.994-	55.081-	2.252	54.742-	6.368-
Saldo kosten, overige opbrengsten en bestemmingsreserves	194.179	191.859	1.312-	192.866	63.339
Belastingopbrengsten	185.414-	185.414-	270-	185.684-	
Mutatie reserves	8.764-	8.764-	1.583	7.182-	
Saldo na netto bijdrage en mutaties reserves	0	2.320-	0	0	

Bedragen zijn in duizenden euro's

2.1 Financiële ontwikkelingen met invloed op de begrote kosten en opbrengsten in 2026

Na de vaststelling van de Begroting 2026 op 19 november 2025 zijn er ontwikkelingen geweest die van invloed zijn op de begrote kosten en opbrengsten in 2026. Ze zorgen voor een nieuwe prognose.

De afwijkingen zijn het gevolg van besluiten van het algemeen bestuur, de overige voortgang van de bedrijfsvoering en ontwikkelingen op de markt en in de maatschappij.

In dit hoofdstuk worden de financiële ontwikkelingen toegelicht die van invloed zijn op de begrote kosten en opbrengsten in 2026. Daarnaast komen in dit hoofdstuk de overige ontwikkelingen aan bod.

In onderstaande tabel is een overzicht van de begroting en de prognose van de kosten en opbrengsten op hoofdkostensoorten weergegeven. Onder de tabel volgt een toelichting op de afwijkingen, zoals vermeld in de kolom '1e BW 2026', wat het voorstel voor de eerste begrotingswijziging is.

In de 4e kolom vindt u de begroting na het doorvoeren van de begrotingswijziging 1.

De laatste kolom geeft de gerealiseerde kosten en opbrengsten t/m april 2026 weer.

Tegenover sommige wijzigingen in de kosten en opbrengsten staan bestemmingsreserves. Indien dit het geval is, staat dit vermeld en staat ook vermeld bij welk onderdeel de dekking staat, waardoor de wijziging geen invloed heeft op het resultaat.

Vervolgens vindt u een overzicht van de dynamische opgaven, met daaronder informatie over de voortgang daarvan.

In de bijlagen 1 en 2 zijn de financiële ontwikkelingen vertaald naar de bestuurlijke programma-indeling van de begrotingsopbouw.

Tabel 2: Financiële ontwikkelingen per hoofdkostensoorten en opbrengsten

Overzicht per kosten- en opbrengstensoort en mutaties reserves	Begroting 2026	Prognose 2026 T1	1e BW 2026	Begroting 2026 na 1e BW	Realisatie 2026 T1
Kosten					
Rentekosten	12.129	10.934	1.195-	10.934	A 3.235
Afschrijvingskosten	32.040	30.771	1.265-	30.776	B 10.212
Personeelskosten exploitatie	82.395	80.836	50	82.445	C 24.566
Personeelskosten investeringsprojecten (excl. overhead)	16.783	14.652	2.000-	14.783	D 4.833
Overige kosten	89.839	91.460	545	90.384	E 26.861
Bijdrage hoogwaterbeschermingsprogramma	8.700	9.000	300	9.000	F -
Toevoeging bestemmingsreserves	9.286	9.286	-	9.286	G -
Totaal kosten	251.173	246.940	3.564-	247.608	69.707
Overige opbrengsten					
Overige opbrengsten, excl. geactiveerde lasten	24.858-	25.492-	300-	25.158-	H 133-
Geactiveerde personeelslasten (incl. overhead)	20.040-	17.559-	2.350	17.690-	I 5.761-
Geactiveerde rente	2.576-	2.316-	260	2.316-	J 474-
Onttrekking bestemmingsreserves	9.520-	9.714-	58-	9.578-	K -
Totaal overige opbrengsten	56.994-	55.081-	2.252	54.742-	6.368-
Saldo kosten, overige opbrengsten en bestemmingsreserves	194.179	191.859	1.312-	192.866	63.339
Belastingopbrengsten					
Verontreinigingsheffing	214-	214-	-	214-	L
Watersysteemheffing	104.997-	104.997-	220-	105.217-	M
Zuiveringsheffing	80.203-	80.203-	50-	80.253-	N
Totaal belastingopbrengsten	185.414-	185.414-	270-	185.684-	
Mutaties reserves					
Mutatie egaliseringsreserve watersysteemheffing	5.495-	5.495-	2.081	3.413-	O
Mutatie egaliseringsreserve zuiveringsheffing	3.270-	3.270-	499-	3.769-	P
Totaal mutatie reserves	8.764-	8.764-	1.583	7.182-	
Saldo na netto bijdrage en mutaties reserves	0	2.320-	0	0	

Bedragen zijn in duizenden euro's

Toelichting op de begrotingswijzigingen:

A. Rentekosten (€ 1,195 miljoen minder)

In 2025 is € 20,000 miljoen minder langlopende financiering aangetrokken dan ten tijde van het opstellen van Begroting 2026 werd verwacht. Dit levert **€ 750.000** minder rentelasten op in 2026. In 2026 wordt naar verwachting € 10 miljoen minder langlopende financiering aangetrokken en is de eerste financiering reeds aangetrokken tegen lagere rente. Dit levert **€ 605.000** minder rentelasten op in 2026. In 2026 maken we wel meer gebruik van kortlopende financiering binnen de kasgeldlimiet, omdat de kortlopende rente momenteel laag is. Dit levert **€ 160.000** meer rentelasten op in 2026, maar wordt ruimschoots gecompenseerd door de lagere rentelasten op langlopende financiering.

B. Afschrijvingskosten (€ 1,265 miljoen minder)

De afschrijvingskosten zijn **€ 1,265 miljoen** lager, omdat bepaalde projecten niet in 2025 gereed zijn gekomen. De start van de afschrijving schuift daardoor een jaar door.

C. Personeelskosten exploitatie (€ 50.000 meer)

- Na het opstellen van de begroting 2026 is de overstap gemaakt naar een andere arbodienst. Dit heeft geresulteerd in betere dienstverlening, maar ook hogere tarieven. Daarnaast is er sprake van meer langdurig verzuim, dat meer maatwerk trajecten vraagt. Ook was het budget niet meegegroeid met de grootte van de organisatie (á 100 fte). De totale verwachte stijging in kosten is **€ 250.000**.
- Vanwege voortvarend werken wordt voor baggerwerkzaamheden meer personele inzet gevraagd vanuit HDSR. De personeelskosten voor het baggeren vallen daardoor **€ 100.000** hoger uit. Omdat er voor het baggerprogramma een bestemmingsreserve is, wordt zowel de kostenkant als de opbrengstenkant aangepast (zie onderdeel K), zodat deze wijziging per saldo geen invloed heeft op het resultaat;

- Er is vertraging bij de invulling van vacatures: **€ 300.000** minder kosten.

D. Personeelskosten investeringsprojecten (€ 2,000 miljoen minder)

De verwachting is dat de personeelskosten voor de investeringsprojecten **€ 2,000 miljoen** lager uitkomen dan begroot. De herziening van de capaciteitsplanning heeft geresulteerd in een verlaging van de capaciteitsbehoefte dit jaar. Daarnaast blijven bepaalde vacatures moeilijk vervulbaar. Wat HDSR breed ook een rol speelt, is de 20% correctie op het investeringsvolume. Deze correctie (overprogrammering) wordt jaarlijks doorgevoerd in de begroting van de projectmatige investeringsuitgaven. Echter, omdat het aandeel personeelskosten in de begrotingen van projecten op voorhand niet bekend is, wordt deze correctie niet gedaan op de personeelskosten van de investeringsprojecten. De prognose 2026 van de projectmatige investeringsuitgaven is maar iets lager dan 100%. Of er om deze reden ook minder personeelskosten voor investeringsprojecten gemaakt zullen worden, is daarom nog niet aan te geven. Omdat het hier om personele kosten bij investeringsprojecten gaat, worden conform de systematiek de overige opbrengsten voor de post geactiveerde personeelslasten met hetzelfde bedrag verlaagd (zie onderdeel I).

E. Overige kosten (€ 545.000 meer)

Het saldo van de verlaging van de overige kosten is opgebouwd uit de volgende posten:

- SNB verwacht dat de verwerkingskosten van slib circa 7% tot 8% hoger uit zullen vallen. Geopolitieke instabiliteit leidt tot hogere transport- en grondstofkosten bij SNB. Daarnaast is de verwachting dat ook de afzet in 2026 hoger zal zijn. Dit zorgt voor **€ 516.000** hogere kosten;
- Om de continuïteit van de bedrijfsvoering te borgen, wordt er (naast Poldermolen 2 en 3) extra ruimte gehuurd t/m in ieder geval 2031. De kosten hiervoor zijn in 2026 **€ 475.000**. Deze kosten bestaan voor het grootste deel uit eenmalige kosten die betrekking hebben op de inrichting (kosten voor ICT, verbouwing en facilitaire zaken);
- Op basis van de actuele stand van het nalevingspercentage wordt verwacht dat, zonder aanvullende sturing en risicobeperking, de KRW-doelen eind december 2027 niet worden gerealiseerd. Om doelachterstand te voorkomen is extra inzet in 2026 en 2027 noodzakelijk. In 2026 betekent dit **€ 181.000** extra kosten. Er is besloten om tijdelijke installaties voor metaalzoutdosering al begin 2026 in te zetten. Door eerdere inzet ontstaat een langere monitoringsperiode en meer ruimte om te leren en bij te sturen. Dit vergroot de mogelijkheden om tijdig aan de KRW-doelstellingen te voldoen;
- Er is een succesvolle verwerving geweest van de tweede subsidieregeling Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Hierdoor konden aanvullende activiteiten worden uitgevoerd, waaronder het opstellen van beheerplannen voor agrarische watergangen en maatregelen ter bescherming van krabbenscheervegetatie. Extra kosten: **€ 180.000**. Bij de overige opbrengsten (zie onderdeel H) staat de ontvangen subsidie vermeld;
- HDSR krijgt meer bezwaarschriften en verzoeken om nadeelcompensatie binnen. Dit zorgt voor **€ 100.000** extra kosten;
- Het programma Leren en Ontwikkelen is gestart. Realisatie van de kosten volgt later dit jaar, echter nog niet het volledige bedrag: **€ 120.000** minder kosten;
- Aan beheer en onderhoud waterlopen wordt **€ 100.000** minder uitgegeven. Door kreeftenactiviteit wordt er minder aan maaionderhoud uitgegeven;
- De verwachting is dat er aan elektriciteit **€ 100.000** minder uitgegeven wordt;
- **€ 587.000** lagere realisatie bij de Impulsregeling voor de dynamische opgave Toekomstbestendig Watersysteem wordt veroorzaakt doordat een deel van de projecten niet volledig in 2026 tot afronding komt. Omdat er voor de impulsregeling een bestemmingsreserve is, wordt zowel de kostenkant als de opbrengstenkant aangepast (zie onderdeel K), zodat deze wijziging per saldo geen invloed heeft op het resultaat.

F. Bijdrage hoogwaterbeschermingsprogramma (€ 300.000 meer)

De factuur voor de solidariteitsbijdrage HWBP zal **€ 300.000** hoger zijn.

H. Overige opbrengsten (excl. geactiveerde lasten)(€ 300.000 meer)

- **€ 545.000** Opbrengsten vanuit de Gemeente Utrecht voor het baggerprogramma zijn geland in 2025 en niet in 2026. Omdat er voor het baggerprogramma een bestemmingsreserve is, wordt zowel de kostenkant als de opbrengstenkant aangepast (zie onderdeel K), zodat deze wijziging per saldo geen invloed heeft op het resultaat;
- Er zijn in 2025 nieuwe afspraken gemaakt tussen HDSR en de provincies Zuid-Holland en Utrecht betreffende vaarwegbeheer. De bijdrage van de provincies voor het vaarwegbeheer wordt **€ 665.000** hoger. De afspraken waren nog niet verwerkt in de begroting. Vandaar deze begrotingswijziging;
- Er is **€ 180.000** subsidie ontvangen voor de tweede subsidieregeling Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Met deze subsidie zijn aanvullende activiteiten uitgevoerd, waaronder het opstellen van beheerplannen voor agrarische watergangen en maatregelen ter bescherming van krabbenscheervegetatie (zie onderdeel E)

I. Geactiveerde personeelslasten (€ 2,350 miljoen minder)

- De verwachting is dat de geactiveerde personeelslasten lager uitkomen dan begroot. Dit leidt tot een begrotingswijziging van **€ 2,000 miljoen**. Bij de personeelskosten voor de investeringsprojecten is de prognose met eenzelfde bedrag lager (zie onderdeel D);
- Vanwege de lagere geactiveerde personeelslasten zal er **€ 350.000** minder dekking voor overheadkosten beschikbaar zijn.

J. Geactiveerde rente (€ 260.000 minder)

Uitgaande van dezelfde verdeling van geactiveerde rentelasten over de exploitatie en de projecten van het waterbeheer en zuiveringsbeheer als bij Begroting 2026, levert dit een lagere overige opbrengst in de exploitatie op:

- **€ 140.000** Minder opbrengst geactiveerde rente watersysteembeheer;
- **€ 120.000** Minder opbrengst geactiveerde rente zuiveringsbeheer.

K. Onttrekking bestemmingsreserves (€ 58.000 meer)

- Per saldo wordt er **€ 645.000** meer onttrokken aan de bestemmingsreserve voor het baggerprogramma (zie kosten bij onderdeel C en opbrengsten bij onderdeel H)
- Er is **€ 587.000** minder onttrekking uit de bestemmingsreserve Impulsregeling (zie kosten bij onderdeel E).

M. Belastingopbrengsten watersysteemheffing (€ 220.000 meer)

De informatie van de BghU over de verwachte belastingopbrengsten is op basis van de eerste vier maanden van 2026. Deze laat een hogere verwachte belastingopbrengst zien dan er voor 2026 is begroot. Voor de watersysteemheffing wordt per saldo een voordeel van **€ 220.000** verwacht.

- Prognose belastingjaar 2026 (**€ 330.000** meer):
Voor de categorieën Gebouwd en Ongebouwd wordt meer belastingopbrengst verwacht van respectievelijk € 460.000 en € 100.000. Voor Gebouwd is de waardeestijging van zowel woningen als niet-woningen hoger dan bij de begroting van het belastingdraagvlak voor 2026 was verwacht. Het voordeel van Ongebouwd hangt samen met het hogere draagvlak zoals dat bij het opstellen van de jaarcijfers van 2025 is vastgesteld. Dit is het gevolg van een optimaliseringsslag bij BghU. Het was te laat om dit nog in het begrote belastingdraagvlak van 2026 te verwerken. Daardoor leidt dit nu ook tot een meevaller ten opzichte van de begrote belastingopbrengst.
Daar tegenover staat dat voor de categorie Ingezetenen het verwachte nadeel bijna € 230.000 is. De andere afbakening van bejaardenflats en woningen met een zorgindicatie leidt tot een kleiner belastingdraagvlak. Dit is een doorwerking van een wijziging van de regelgeving in 2025. Tegenover dit nadeel staat een klein voordeel op het bedrag dat naar verwachting wordt kwijtgescholden.

- Prognose 'oude jaren' (**€ 110.000** minder):
Op de afwikkeling van 'oude jaren' is per saldo sprake van een nadeel van ruim € 110.000. Dit negatieve saldo wordt vooral veroorzaakt door een nadeel van bijna € 136.000 op het belastingjaar 2025. Dit wordt enigszins gedempt door kleinere meevallers in de jaren 2021 tot en met 2024 (totaal € 26.000 voordeel). Voor 2025 wordt meer dan verwacht kwijtgescholden aan Ingezetenen en is het negatieve effect van de gewijzigde afbakening van zorgwoningen groter dan verwacht. Daarnaast is er voor Ongebouwd sprake van een nadeel doordat meer areaal als bouwterrein is aangemerkt.

N. Belastingopbrengsten zuiveringsheffing (€ 50.000 meer)

Voor de zuiveringsheffing wordt per saldo een voordeel van **€ 50.000** verwacht.

- Prognose belastingjaar 2026 (**€ 270.000** meer):
De zuiveringsheffing bestaat uit de categorieën Woningen en Bedrijven. Het beeld van deze beide subcategorieën verschilt sterk: op woningen wordt een nadeel van bijna € 400.000 verwacht en voor bedrijven juist een voordeel van meer dan € 670.000. Voor bedrijven komt dit beeld overeen met de belastingopbrengsten die uiteindelijk over het belastingjaar 2025 zijn gerealiseerd. Bij het opstellen van de jaarrekening van 2025 bleek vooral het areaal voor de meetbedrijven voor 2025 hoger dan begroot. Dat was te laat om te verwerken in het voor 2026 begrote belastingdraagvlak. In de prognose van de belastingopbrengsten voor 2026 wordt ook van het hogere areaal uitgegaan. Daardoor leidt dit ook voor 2026 tot een meevaller. Voor de lagere verwachte belastingopbrengst zuiveringsheffing woningen geldt deels dezelfde verklaring als voor de watersysteemheffing Ingezetenen, de afbakening van zorgwoningen. Daarnaast werkt het nadeel van 2025 door en is er ook sprake van een nadeel op kwijtscheldingen.
- Prognose 'oude jaren' (**€ 220.000** minder)
Op de afwikkeling van 'oude jaren' is per saldo sprake van een nadeel van ruim € 220.000. Het nadeel van woningen bedraagt bijna € 290.000 en heeft vooral betrekking op het belastingjaar 2025. Dit hangt samen met de afbakening van zorgwoningen die ook bij Ingezetenen een negatieve invloed heeft het op het belastingdraagvlak. Daarnaast zijn de bedragen die worden kwijtgescholden hoger dan verwacht. Het voordeel van ongeveer € 70.000 voor bedrijven komt vooral in de afwikkeling van het belastingjaar 2024. Het volume nog op te leggen is hoger dan bij het opstellen van de jaarrekening van 2025 werd verwacht.

O. Mutatie egalisatiereserve watersysteemheffing (€ 2,081 miljoen minder)

Per saldo leiden de bij A t/m K genoemde mutaties aan de kant van de watersysteemheffing tot een lagere onttrekking aan de egalisatiereserve van **€ 2,081 miljoen**.

P. Mutatie egalisatiereserve zuiveringsheffing (€ 499.000 meer)

Per saldo leiden de bij A t/m K genoemde mutaties aan de kant van de zuiveringsheffing tot een hogere onttrekking aan de egalisatiereserve van **€ 499.000**.

In bijlage 1 zijn de financiële ontwikkelingen per bestuurlijk programma en thema weergegeven.

In bijlage 2 is het effect op de bestuurlijke programma's weergegeven als uitwerking van de benoemde begrotingswijzigingen.

Dynamische opgaven

In onderstaande tabel staan per dynamische opgave de begroting, de prognose, de eventuele begrotingswijzigingen, de begroting inclusief die begrotingswijzigingen en de realisatie tot en met april 2026 weergegeven. De dynamische opgaven maken onderdeel uit van de exploitatiebegroting. De realisatie t/m april is € 1,876 miljoen (13,7% van de begroting). Het dynamische karakter van de dynamische opgaven zorgt ervoor dat de voortgang niet enkel af te leiden is uit de financiële ontwikkeling.

Tabel 3: Financiële ontwikkelingen per dynamische opgave

Overzicht per bestuurlijk programma en dynamische opgave (Saldo kosten en overige opbrengsten)	Begroting 2026	Prognose 2026 T1	1e BW 2026	Begroting 2026 na 1e BW	Realisatie 2026 T1
Zuiveringsbeheer	1.218	1.218	-	1.218	129
Circulaire Waterketen	1.218	1.218	-	1.218	129
Watersysteembeheer	6.216	5.878	-	6.216	602
Gezond Water	3.596	3.405	-	3.596	230
Toekomstbestendig Watersysteem	2.620	2.473	-	2.620	371
Besturen, organiseren en digitaliseren	6.733	6.090	-	6.733	1.145
Digitale Transformatie	4.293	3.853	-	4.293	722
Duurzaamheid	1.627	1.484	-	1.627	293
Waterbewust Leven	368	308	-	368	69
Weerbaarheid	445	445	-	445	62
Saldo kosten en overige opbrengsten dynamische opgaven	14.167	13.186	-	14.167	1.876

Bedragen zijn in duizenden euro's

Hieronder vindt u per dynamische opgave een toelichting op de voortgang.

- Circulaire Waterketen**

Binnen de dynamische opgave Circulaire Waterketen wordt invulling gegeven aan de doelen en ambities uit de Zuiveringsvisie 2050. De ambities zijn verwerkt in drie (transitie)sporen:

1. Samen al het water uit de waterketen nuttig inzetten;
2. Samen alle waarde uit de waterketen benutten;
3. Samen de infrastructuur van de waterketen adaptief maken.

Het programma Circulaire Waterketen geeft invulling aan de bovenstaande drie (transitie)sporen.

In het eerste tertaal van 2026 heeft de focus gelegen op een aantal gezamenlijke onderzoeks- en innovatieprojecten, zoals Circulair watersysteem City Nieuwegein, Nuttig inzet van effluent rwzi Zeist, start van 'Zuivering van de Toekomst' en het professionaliseren van de Verdygo-community.

De installatie voor celluloseterugwinning op rwzi Leidsche Rijn is als innovatieve installatie gerealiseerd en in bedrijf genomen. In de gebruiksfase zijn technische en operationele aandachtspunten naar voren gekomen. Onder meer op het gebied van geur, geluid, stof, brandveiligheid en arbeidsomstandigheden. Hierdoor heeft de installatie geen cellulose kunnen opwerken. Dit is in voorgaande bestuursrapportages aan te orde gekomen. De kosten, en de verdeling daarvan, zijn nu in beeld. Op basis van de actuele inzichten wordt voor dit project een kredietverhoging van € 500.000 gevraagd. Hiermee wordt voorzien in aanvullende kredietruimte voor de verwachte verdere financiële ontwikkeling van het project. De condensor, geurbehandeling en het besturingssysteem worden daarvoor verbeterd. De fijnzeven en droger zijn dan weer operationeel en na de prestatiegarantie test wordt dit herstart.

De ontwikkeling van de personeelskosten van de dynamische opgave blijven iets achter bij de prognose. In het tweede tertaal zal er een nieuwe collega starten binnen het programma. Hierdoor wordt het verschil met de begroting richting het eind van het jaar kleiner. In het eerste tertaal zijn er nog weinig overige kosten gemaakt. Dit is grotendeels in lijn met andere jaren en komt omdat veel onderzoeken/projecten in gezamenlijkheid worden uitgevoerd. Hierdoor maken we efficiënt gebruik van elkaars kennis en capaciteit, maar zijn we ook afhankelijk van elkaar. Veel uitgaven van het programma Circulaire Waterketen vinden hierdoor traditiegetrouw pas in het tweede deel van het jaar plaats.

- **Gezond Water**

De dynamische opgave Gezond Water werkt aan leefbaar water voor mens, plant en dier, nu en in de toekomst. Met diverse maatregelen wordt ingezet op verbetering en bescherming van de waterkwaliteit en ecologie in het oppervlaktewater.

In het eerste tertaal van 2026 is goede voortgang geboekt. De concept-ontwerp KRW-doelen voor het planproces 2028–2033 zijn aangeleverd aan de provincies. Het proces loopt door naar aanleiding van een heroverwegingsverzoek van de provincie Utrecht.

Daarnaast is gestart met de planvorming voor KRW-maatregelen en overige waterkwaliteitsmaatregelen, inclusief afstemming met agrariërs, gemeenten en natuurorganisaties. Besluitvorming over de KRW-maatregelen is voorzien in het tweede tertaal; de verdere integratie in het Waterbeheerprogramma loopt door tot eind 2026. Voor de KRW-verantwoording is externe ondersteuning ingezet, maar het uitblijven van landelijke handreikingen vergroot de tijdsdruk richting de deadline van zomer 2026.

Naast de planvorming zijn diverse uitvoeringsprojecten gestart, waaronder monitoring bij volkstuinen, de aanpak van foutaansluitingen, de verrijking van de Waterschapsverordening en de aanpak van rivierkreeften (monitoring en pilots).

De personele inzet verloopt grotendeels volgens prognose, met tijdelijke druk door ziekte van een juridisch adviseur. Dit wordt in het tweede tertaal opgevangen via inhuur. Er wordt een lichte onderschrijding van het totale budget verwacht, vooral door inzet van DAW-subsidies bij agrarische projecten. Daartegenover staat een verwachte overschrijding bij monitoring door de start van rivierkreeftmonitoring.

Belangrijk aandachtspunt is de hoge werkdruk die ontstaat door de strakke KRW-deadlines en de continue onduidelijkheid in de (werk)afspraken in dit planproces. Voorbeelden zijn het late verzoek van de provincie Utrecht voor de heroverweging van de KRW-doelen en het uitblijven van landelijke motiveringen voor de KRW-verantwoording. Deze factoren leiden tot extra werkzaamheden en maken scherpe prioritering noodzakelijk. Hierdoor lopen andere belangrijke acties vertraging op, waaronder het opstellen van streefbeelden voor natuurgebieden.

Desondanks wordt uitvoering van het Actieplan KRW voortgezet. In september volgt een nieuwe voortgangsrapportage in de commissie Schoon Water. In het najaar besluit het algemeen bestuur over de waterkwaliteitsmaatregelen voor de periode 2028–2033 binnen het Waterbeheerprogramma.

- **Toekomstbestendig Watersysteem**

Binnen de dynamische opgave Toekomstbestendig Watersysteem is het afgelopen tertaal belangrijke voortgang geboekt op de strategievorming voor grondwater, wateroverlast en watertekort. De strategische en tactische doelstellingen voor grondwater zijn, mede op basis van participatie en bestuurlijke consultatie, uitgewerkt en vormen inmiddels de basis voor de uitwerking van het uitvoeringsplan. Parallel hieraan zijn diverse stresstesten afgerond, zijn nieuwe klimaateffectkaarten opgesteld en zijn voorbereidingen getroffen voor risicodialogen met regionale en lokale partners.

Tegelijkertijd is sprake van een forse vertraging in de hertoetsing aan de normen voor wateroverlast. Na interne beoordeling van de eerste resultaten bleken ingrijpende correcties noodzakelijk, waardoor alle berekeningen opnieuw moeten worden uitgevoerd. Dit leidt tot maanden vertraging en brengt onzekerheid met zich mee voor de verdere planning. Besloten is om de strategie wateroverlast niet stil te leggen en parallel door te werken. Er ligt inmiddels een 50%-versie, de strategische bouwstenen zijn bestuurlijk besproken en in juni volgt consultatie in de commissie. Voor onderbouwde besluitvorming bij vaststelling door het AB eind dit jaar is het wel noodzakelijk dat de resultaten van de hertoetsing tijdig beschikbaar komen.

Financieel gezien lijken de personeelskosten iets lager uit te vallen dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door afnemende inzet op de grondwaterstrategie in het tweede tertaal van 2026.

De overige kosten vallen mogelijk iets hoger uit, door meerwerk op de hertoetsing normen wateroverlast en een bijdrage aan RWS voor een spuifunctie in de Koninginnesluis.

Er is nog wel enige onzekerheid over het verloop van de kosten voor de vervolgfase van grondwater en de hertoetsing wateroverlast. In het tweede tertaal ontstaat hierover meer duidelijkheid.

De komende periode staat in het teken van het herstellen van de vertraging bij wateroverlast, het verder concretiseren van uitvoeringsmaatregelen, het voeren van risicodialogen en de voorbereiding van bestuurlijke besluitvorming over de strategieën.

- **Digitale Transformatie**

Digitale transformatie is in 2026 steviger gepositioneerd als onderdeel van de strategische koers van HDSR. De inzet richt zich op het versterken van regie, het op orde brengen van randvoorwaarden en het ontwikkelen van digitale vermogens die nodig zijn voor informatiegestuurd waterbeheer en betere bestuurlijke keuzes.

In het eerste tertaal lag het accent op versterking van de sturing. Met de strategische I-dialoog en verdere ontwikkeling van het i-portfolio is een betere basis gelegd voor integrale afweging tussen ambitie, middelen en uitvoerbaarheid. De spanning tussen ambitie, beschikbare capaciteit en absorptievermogen blijft daarbij een belangrijk aandachtspunt.

Ook op veranderaanpak en adoptie is voortgang geboekt. Met onder meer het Koersboek, Stroomversnellers, trainingen en aandacht voor AI-geletterdheid wordt gewerkt aan duurzaam verandervermogen.

Bij informatiebeveiliging en privacy is verdere voortgang zichtbaar in beleid, organisatie en voorzieningen. Daarmee wordt gewerkt aan betere beheersing van digitale risico's en meer zekerheid over weerbaarheid en compliance. Dit blijft een dossier dat aandacht vraagt.

Ook op informatiehuishouding zijn stappen gezet in grip, ordening en governance. De ontwikkeling van Microsoft 365-governance en verbetering van informatiebestanden draagt bij aan beheersbaarheid, naleving en verantwoording. Tegelijk blijft dit een meerjarige veranderopgave.

Voor digitale dienstverlening is de programmatische aanpak verder ingericht. Daarmee komt dit thema in een fase waarin keuzes nodig zijn over serviceniveau, ontwikkelrichting en investeringsruimte.

Op infrastructuur is gewerkt aan meer continuïteit, weerbaarheid en samenhang tussen IT en OT. Tegelijk wordt duidelijk dat de ontwikkelopgave aan de OT-kant grenzen raakt in capaciteit en absorptievermogen. Daarmee wordt scherper welke keuzes en investeringen nodig zijn.

Ook het applicatielandschap wordt stapsgewijs meer bestuurbaar gemaakt. De beoordeling en ordening van applicaties ondersteunt keuzes over standaardisatie, vereenvoudiging en migratie. Daarmee ontstaat beter zicht op kosten, risico's en eigenaarschap.

Bij datagedreven en assetgericht werken zijn de eerste bouwstenen gelegd voor verdere ontwikkeling. Er wordt gewerkt aan basisvoorzieningen, regie en datastrategie als voorwaarden voor bredere inzet van data in sturing, uitvoering en verantwoording.

De rode lijn is dat digitale transformatie in het eerste tertaal van 2026 steviger is gepositioneerd als strategische randvoorwaarde. Er is voortgang geboekt in sturing, basisvoorzieningen en voorbereiding van vervolgbesluiten. De opgave verschuift daarmee naar prioritering, fasering en het bewaken van de samenhang tussen ambitie, investeringsruimte en uitvoerbaarheid.

De prognose 2026 laat binnen de dynamische opgave een voordeel van € 440.000 zien ten opzichte van het vastgestelde budget. Dit voordeel wordt volledig verklaard door lagere loonsomkosten als gevolg van de inzet van eigen personeel in plaats van externe inhuur.

De uitvoering van de dynamische opgave verloopt conform planning. De lagere kosten zijn het gevolg van een gewijzigde capaciteitsinzet en niet van vertragingen of achterblijvende activiteiten. De realisatie van de overige kosten blijft in het eerste tertaal achter bij de prognose. Naar verwachting vindt het merendeel van deze uitgaven plaats in het tweede en derde tertaal. De benodigde trajecten, waaronder de adoptie van M365 en de migratie van SharePoint en Teams-kanalen, zijn inmiddels in uitvoering.

- **Duurzaamheid**

In het eerste tertaal van 2026 fungeerde de dynamische opgave als transitieversneller binnen HDSR, gericht op het ontwikkelen van initiatieven, kennis en werkwijzen om kerntaken te verduurzamen. Met een nieuwe bestuurlijke opdrachtgever wordt het programma opnieuw gepositioneerd en geëvalueerd. Hieruit blijkt dat de bijdrage aan beleidsdoelen positief is, al vraagt de kwantitatieve onderbouwing van resultaten nog om versterking.

Op het thema emissies en klimaat zijn stappen gezet met de inzet van de GRASP-tool, waarmee effectiviteit van maatregelen inzichtelijk wordt. We werken aan emissiereductie, terwijl ook compensatiemogelijkheden voor restemissies worden verkend. Daarnaast is onderzoek gestart naar energieneutraliteit; onder meer via zonne-, wind- en aquathermieprojecten. Binnen aquathermie ligt de focus op ruimte-inventarisaties en haalbaarheidsstudies; de eerste TEO-installatie is inmiddels gerealiseerd.

Op het gebied van emissieloos bouwen neemt het aandeel schoon materieel sterk toe (tot 98%); al vormt netcongestie een aandachtspunt. Circulair opdrachtgeverschap ontwikkelt zich via innovatieve toepassingen, zoals hergebruik van cellulose en samenwerking tussen waterschappen voor materiaaluitwisseling. Monitoring via materialenpaspoorten wordt verder ontwikkeld.

Voor biodiversiteit ligt de uitvoering van het actieplan HDSR grotendeels op schema. Maatregelen zoals natuurvriendelijke oevers, aangepast maaibeheer en vergroening van terreinen worden uitgevoerd en gemonitord. Tegelijk blijft verbetering nodig; hoewel er duidelijke positieve voorbeelden zichtbaar zijn. Ook duurzame mobiliteit wordt gestimuleerd, onder meer via uitbreiding van laadpunten en aangepaste arbeidsvoorwaarden.

Financieel blijft de realisatie achter (17% van het jaarbudget is uitgegeven), maar geplande activiteiten bieden perspectief op een inhaalslag later in het jaar.

Knelpunten liggen vooral in afwegingen tussen duurzaamheidsdoelen en in vertraging door prioriteitsstelling binnen de organisatie.

Komende periode staat in het teken van overdracht van resultaten naar de lijnorganisatie en verdere doorontwikkeling van het programma.

- **Waterbewust Leven**

In het eerste tertaal stond de dynamische opgave Waterbewust Leven in het teken van heroriëntatie. Met de overgang van deze opgave van het team Waterbeheer naar het team Communicatie en de komst van een nieuwe portefeuillehouder, is deze periode benut om gezamenlijk de kansen en uitdagingen in kaart te brengen. Daarbij was het aanbrengen van richting en focus een extra uitdaging, doordat lange tijd onduidelijk was wie de portefeuillehouder zou zijn. Hierin is intensief samengewerkt met de twee betrokken bestuurders.

In deze periode hebben nog geen bestedingen plaatsgevonden en heeft er minder inzet plaatsgevonden door uitval wegens ziekte en omdat de inzet van de beschikbare capaciteit nog niet duidelijk is gedefinieerd. De inzet lag primair op het leggen van een inhoudelijke en bestuurlijke basis. Later dit jaar wordt dit verder uitgewerkt, waarbij in het tweede tertaal verkend wordt of en hoe tot een beleidskader kan worden gekomen. Een mogelijk scenario richting de toekomst is om gedragsbeïnvloeding en gedragspsychologie als specialisme sterker in de organisatie te verankeren.

Binnen de deelopgave Watererfgoed zijn voorbereidingen getroffen voor een nieuw bestuurlijk vast te stellen beleidskader. Ook hier vroeg de komst van een nieuwe portefeuillehouder extra afstemming; wat heeft geleid tot vertraging. Tegelijkertijd is de verwachting dat dit proces in de loop van het jaar juist zal bijdragen aan meer duidelijkheid en bestuurlijke richting vanuit een stevig kader.

De insteek is dat herziene scope past binnen de huidige middelen. Indien dat niet past, volgt een aanvraag via de Voorjaarsnota 2027.

- **Weerbaarheid**

De dynamische opgave Weerbaarheid richt zich op het versterken van de continuïteit van de primaire taken van HDSR in een context van toenemende geopolitieke spanningen, digitale dreigingen en klimaatgerelateerde risico's. Hierbij wordt gewerkt langs drie domeinen: digitale, fysieke en sociale weerbaarheid.

In het afgelopen tertaal is met name voortgang geboekt op de fysieke weerbaarheid. De analyse van vitale assets is afgerond, een normenkader is opgesteld, en de implementatie van maatregelen start bij Poldermolen 2. Daarnaast zijn stappen gezet in de voorbereiding van noodvoorzieningen, zoals noodpompen en noodaggregaten. Binnen crisisbeheersing is geoefend met uitvalscenario's, wat waardevolle inzichten heeft opgeleverd voor verdere verbetering. Ook is een start gemaakt met het sociale domein en is via de *Dag van de Weerbaarheid* extra aandacht besteed aan bewustwording binnen de organisatie.

Financieel blijven de kosten naar verwachting op hoofdlijnen in lijn met de begroting, maar er zijn onzekerheden door keuzes in positionering van capaciteit en de uitvoeringsvorm van maatregelen. Naar verwachting ontstaat in het tweede tertaal meer inzicht in het verdere verloop.

De komende periode staat in het teken van het verder concretiseren van de aanpak, het maken van keuzes in ambitie en prioritering en het vertalen daarvan naar maatregelen en investeringen. Bestuurlijke sturing blijft daarbij noodzakelijk, mede gezien de nog ontwikkelende landelijke kaders en de impact van externe ontwikkelingen.

2.2 Overige ontwikkelingen

Buiten HDSR

Door de blijvende geopolitieke spanningen, digitale dreigingen en klimaatgerelateerde extremen is het van belang goed voorbereid te zijn op verstoringen. De continuïteit van de primaire processen van waterschappen moet gewaarborgd zijn. Deze noodzaak tot 'weerbaarheid' vraagt aandacht binnen verschillende domeinen van HDSR.

Wereldwijde ontwikkelingen maken dat waterschappen moeten transformeren naar organisaties die tegelijk moeten omgaan met wateroverschot, watertekort, strenge eisen aan waterkwaliteit en ruimtelijke druk. Dit moet gebeuren binnen een steeds complexer speelveld van stakeholders en regelgeving. De complexere opgaven vragen bovendien om meer samenwerking met bijvoorbeeld gemeenten en provincies.

Als gevolg van alle bovenstaande ontwikkelingen krijgt HDSR te maken met structureel hogere uitgaven, grotere investeringspieken en meer onzekerheid.

Ziekteverzuim

Na een dalend verloop in 2025, laat het ziekteverzuim bij HDSR in 2026 weer een stijging zien. Ten opzichte van het derde tertaal 2025 is de stijging 0,92%-punt, maar is tegelijkertijd vergelijkbaar met het percentage van het eerste tertaal van 2025.

Ziekteverzuim HDSR	Cumulatief t/m 30-4	Cumulatief t/m 31-8	Cumulatief t/m 31-12
Huidig jaar (2026)	6,87%		
Vorig jaar (2025)	6,89%	5,95%	5,95%

De volgende trends worden gesignaleerd:

- Er hebben zich minder mensen ziek gemeld;
- De gemiddelde duur van het verzuim is toegenomen. De oorzaken zijn divers en verschillen per afdeling;
- Het verzuim onder vrouwen is hoger dan onder mannen. Het verschil in verzuim tussen mannen en vrouwen ligt bij HDSR aanzienlijk hoger dan het landelijk gemiddelde;
- Het ziekteverzuimpercentage van het CBS Overheid van het eerste kwartaal 2026 is vergelijkbaar met dat van HDSR.

Op 6 juni 2025 heeft de Unie van Waterschappen (Unie) het herziene inkoop- en aanbestedingsbeleid waterschappen 2025 vastgesteld. Eind 2025 heeft de besluitvorming binnen HDSR plaatsgevonden, waardoor vanaf 17 december 2025 het herziene beleid, inclusief het bijbehorende HDSR inkoop uitvoeringskader (de interne regels), definitief van kracht is binnen onze organisatie. Bij de besluitvorming is de afspraak gemaakt dat het Algemeen Bestuur middels elke BURAP geïnformeerd wordt over de wijzigingen in en de effecten van het inkoop- en aanbestedingsbeleid 2025. Hierbij de eerste editie.

Sinds de vaststelling van het herziene inkoop- en aanbestedingsbeleid zetten we intern in op bekendmaking van de herziening via verschillende communicatiekanalen. Verder werken we op dit moment aan actieplannen voor de MVOI (maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen)-thema's uit het beleid die op dit moment nog geen volledige uitwerking hebben binnen het HDSR inkoop uitvoeringskader. Dit betreft **diversiteit & inclusie**, **mensenrechten & arbeidsomstandigheden** en **ketenverantwoordelijkheid**.

Daarnaast staan er ook nog een aantal andere inkoopthema's in het herziene beleid die tot op heden nog niet in ons inkoop uitvoeringskader terugkomen. Deze thema's gaan we de komende tijd tevens meer uitwerking geven. Het gaat dan om o.a. inkoop bij calamiteiten, veiligheid in aanbestedingen en AI. De regie van dit alles ligt bij team inkoop, maar kan alleen slagen door het samen te doen met onder andere de vakgroep inkoop&contractmanagement, team DOS (duurzaam opdrachtgeverschap) en alle inhoudelijk betrokken afdelingen en teams.

We vermelden graag dat de doelstellingen uit het herziene inkoop- en aanbestedingsbeleid 2025 op de thema's **milieu**, **klimaat** en **circulair** volledig aansluiten op de doelstellingen en aanpak die HDSR reeds nastreeft op deze onderdelen. Het is fijn dat de stip op de horizon in het inkoop- en aanbestedingsbeleid weer helemaal op niveau is met de organisatiedoelstellingen van HDSR. Zo zijn we in staat ook met onze inkopen optimaal bij te dragen aan hetgeen waar we als HDSR heen willen.

Over de effecten van het nieuwe inkoop- en aanbestedingsbeleid op bovenstaande thema's en de rechtmatigheid kunnen we op dit moment nog niets melden.

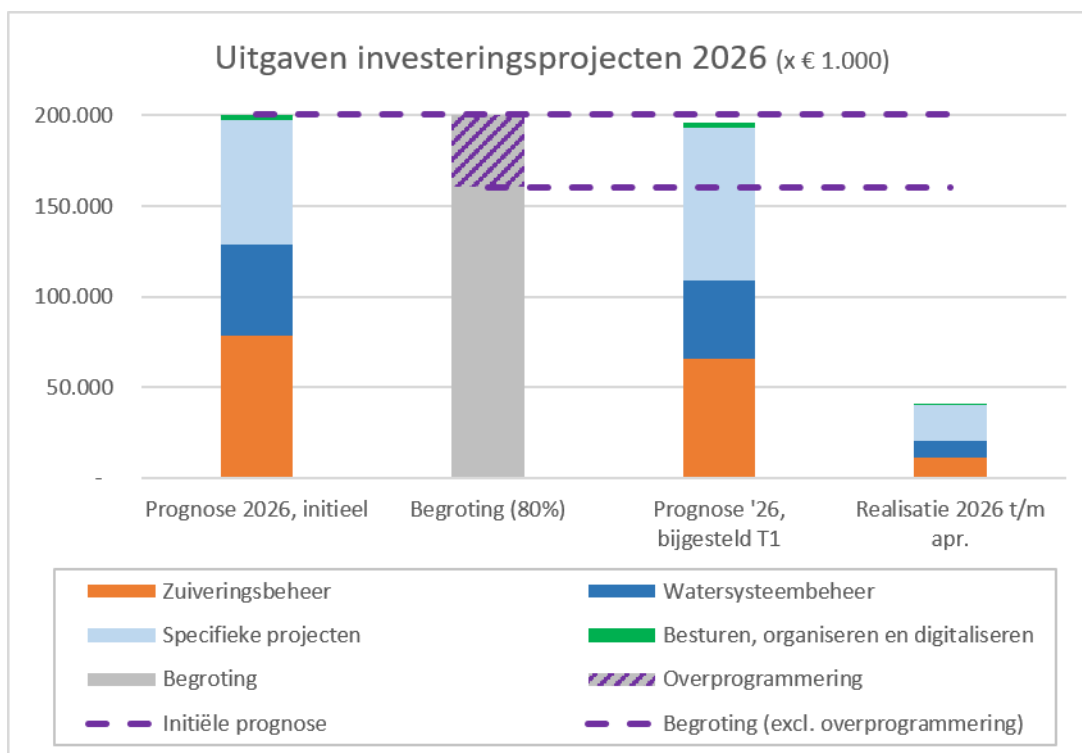
3. Investeringsprojecten

Deze rapportage is onderdeel van de P&C-cyclus en informeert op hoofdlijnen over de voortgang van en ontwikkelingen bij investeringsprojecten, gedurende het eerste van 2026, met name op afwijkingen ten opzichte van de begroting en krediet-bijstellingen.

3.1 Voortgang ten opzichte van begroting

In de begroting is een investeringsvolume van bijna € 160,398 miljoen vastgesteld. Dit is gebaseerd op een uitgavenprognose van de projecten van in totaal € 200,498 miljoen, en een verlaging daarop met 20% om voor overprogrammering te corrigeren. Op basis van actuele inzichten tot en met april, wordt de prognose met € 4,778 miljoen (-2,4%) verlaagd tot € 195,720 miljoen. Dat betekent dat naar verwachting een groot deel van de overprogrammering wordt gerealiseerd.

De werkelijke uitgaven tot en met april bedragen € 40,652 miljoen. Dit is 20,3% van de initiële prognose en daarmee hoger dan vorig jaar in het eerste tertiaal (€ 21,178 miljoen, 17,3%). In onderstaande diagram treft u de prognose en realisatie van de projectmatige investeringsuitgaven aan, die in de toekomst tot afschrijvingskosten leiden.

De belangrijkste conclusies op hoofdlijnen bij bovenstaande grafiek zijn:

- Volgens de prognose gaat, voor geheel HDSR, vrijwel volledig worden gerealiseerd;
- Er zijn verschillen tussen de bestuurlijke thema's: voor zowel zuiveringsbeheer als watersysteembeheer zijn de prognoses lager dan de initiële prognose en voor Specifieke Projecten, met name Sterke Lekdijk, is de prognose hoger dan de initiële prognose.

Een algemeen punt van aandacht is de toenemende druk op projecten, door zowel externe als interne factoren. Extern zorgen steeds zwaardere vergunningstrajecten en toenemende wetgeving voor hogere kosten en langere doorlooptijden. Intern vraagt toenemende complexiteit van de projecten en de diverse samenwerkingsverbanden daarbij meer dan voorheen aandacht op gebieden waar HDSR niet altijd ervaren in is. Dit kan bijvoorbeeld gevolgen hebben op contractuele verantwoordelijkheden, fiscale zaken, organisatorische aspecten en op de planning en kosten.

Bijzonderheden, per bestuurlijk thema

Nadere detaillering en opbouw van de bedragen staan in bijlage 3: “Overzicht jaarschijf 2026 investeringsprojecten”.

Zuiveringsbeheer: Prognose T1 **€ 13,099 miljoen** (17%) lager dan initieel.

Bij vrijwel alle zuiverings- en duurzaamheidsprojecten is de prognose verlaagd. Bij de in 2026 grootste projecten, rwzi Zeist en GOP Zuiver, is de afwijking relatief beperkt en is de realisatie op stoom. Bij de andere projecten treedt hoofdzakelijk vertraging op, waardoor uitgaven niet al in 2026 zullen plaatsvinden. De grootste andere afwijkingen zijn:

- Het project medicijnresten uit water op rwzi Woerden wordt herijkt. De mogelijke gevolgen hiervan worden in beeld gebracht. Vooralsnog worden in 2026 geen investeringsuitgaven meer verwacht.
- Voor project Wijk bij Duurstede Korrelslib is in T1 verder gewerkt aan het ontwerp, de bestekstukken en de raming. Om efficiëntieredenen wordt dit project in samenhang met GOP-werkzaamheden in totaliteit aanbesteed. Vanwege vertraging in het GOP, loopt het project Wijk bij Duurstede Korrelslib ook vertraging op. De verwachting is dat in 2027 gestart kan worden. De uitgaven schuiven daardoor door naar de toekomst.
- Bij het project Celluloseterugwinning en opwerking Leidsche Rijn schuiven uitgaven die in 2025 verwacht waren, deels door naar 2026. Dit heeft te maken met problemen en het uit bedrijf nemen van de zeeftrammel, en daaruit volgende herstelwerkzaamheden. De problemen met de fijnzeven hebben zowel gevolgen voor de samenwerking met de aannemer, als met de afnemer van de cellulose. Meer informatie hierover staat elders in deze rapportage.

Watersysteembeheer: Prognose T1 **€ 6,549 miljoen** (13%) lager dan initieel

Bij watersysteembeheer worden de meeste afwijkingen veroorzaakt door verschuiving in de planning, veelal naar een later moment. Met name de gebiedsprojecten, met veel afhankelijkheden, zijn hier gevoelig voor. De belangrijkste andere afwijkingen zijn:

- In Gebied Oude Rijn is een subsidie van ruim € 7,700 miljoen ontvangen van LVVN, voor het vervangen van bruggen. Beoogd was om slechts een deel van de bruggen te vervangen, gedekt vanuit verwachte UPLG subsidie. Met toekenning van de LVVN-subsidie kunnen méér bruggen vervangen worden. In de begroting is bij ‘UPLG-maatregelen’ vermeld dat bij LVVN subsidie was aangevraagd, maar de uitgaven waren niet cijfermatig opgenomen, omdat het werk niet uitgevoerd zou worden als de subsidie niet zou worden toegekend. Het krediet dat gerelateerd is aan de LVVN subsidie is dus niet begroot, maar zal in 2026 wel worden aangevraagd. De verstrekking van de UPLG subsidie is vertraagd, waardoor de jaarprognose lager is dan initiële prognose.
- Bij project Gemaal Kromme Rijn is een zorgvuldige herijking uitgevoerd van de eerder afgevalen alternatieven. Dit om te bepalen of we maatschappelijk nog steeds de beste keuze hebben gemaakt, nu het project complexer en duurder blijkt dan eerder voorzien. Bij de herijking is gebleken dat de uitgewerkte oplossing (balgstuw) nog steeds de beste keuze is en ervoor zorgt dat ons watersysteem in de toekomst robuuster en weerbaarder wordt. Deze herijking was onvoorzien en heeft tot extra werk en kosten geleid gedurende 2026.
- Bij project GHIJ-Noord start de realisatiefase later dan verwacht, waardoor een deel van de uitgaven doorschuift naar 2027. Aanvullend is de aanbesteding gunstig uitgevallen, waardoor de totale uitgaven ruim onder het totale krediet zullen blijven.

Besturen, organiseren en digitaliseren: Prognose T1 **€ 821.000** (27%) lager dan initieel

Bij besturen, organiseren en digitaliseren zijn de afwijkingen in absolute zin beperkt en gedeeltelijk gerelateerd aan verschuivingen in de tijd. De belangrijkste andere afwijkingen zijn:

- De prijzen van IT-hardware lopen op als gevolg van geopolitieke ontwikkelingen. Schaarste als gevolg van de ontwikkeling van AI, handelsbeperkingen, verstoringen in de toeleveringsketen en stijgende transport- en productiekosten zorgen wereldwijd voor prijsstijgingen van hardwarecomponenten en apparatuur. Hierdoor nemen de kosten voor de aanschaf en vervanging van IT-middelen toe, wat ook invloed heeft op de uitgaven gedurende 2026.
- De realisatie van fysieke beveiliging van Poldermolen 2 en 3 schuift door naar 2027. Er is eerst een HDSR-breed normenkader opgesteld voor de fysieke beveiliging van kantoorlocaties en assets.

Specifieke projecten: Prognose T1 € 15,691 miljoen (23%) hoger dan initieel

Bij specifieke projecten valt het overgrote deel van de bijstelling bij Sterke Lekdijk. Bij vrijwel elke strekking zijn de prognoses naar boven bijgesteld. De belangrijkste afwijkingen zijn:

- Bij Wijk bij Duurstede - Amerongen (WAm) zijn de werkzaamheden zijn deels naar voren gehaald om een robuustere planning te creëren en de dijk eerder waterveilig te hebben. Dit zorgt voor hogere uitgaven in 2026 en lagere uitgaven in 2027 en 2028.
- Bij Salmsteke - Schoonhoven (SaS) heeft het uitwerken van de kansen met het doel de VO-raming te verlagen, geleid tot het later starten van het DO. De keukentafelgesprekken zijn later gestart dan verwacht. Dit heeft geleid tot een verschuiving van de kosten van 2025 naar 2026. Daarnaast heeft het eerder starten met de uitvoering (één van de uitgewerkte kansen om de kosten van de realisatiefase te beperken) een verschuiving van de kosten van 2027 naar 2026 tot gevolg.
- Bij Jaarsveld - Klaphek (JaK) zijn kosten doorgeschoven vanuit 2025. Bovendien is de planning aangepast en zijn de kosten geactualiseerd.
- Bij Nieuwegein - Irenesluizen - Culemborgse Veer (NIC) is de belangrijkste afwijking dat het project Nieuwegein meer tijd nodig heeft om tot een gedragen VO realisatieraming te komen. Daardoor begint het team later aan de realisatiefase en bijbehorende uitgaven.

3.2 Krediet-bijstellingen en (dreigende) kredietoverschrijdingen

Als nadere uitwerking van de Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie (AB 16 april 2025) heeft het algemeen bestuur op 8 oktober 2025 de Nota investeringskrediet en activabeleid vastgesteld. Onderdeel van de regelgeving is dat afwijkingen t.o.v. het toegekende krediet die groter zijn dan € 100.000 in zowel uitgaven als inkomsten nader worden toegelicht in de bestuursrapportages. In de tussentijdse rapportages doet het dagelijks bestuur als dat noodzakelijk is voorstellen voor wijziging van investeringskredieten.

Voor project GHIJ Noord wordt voorgesteld het krediet met € 6,000 miljoen te verlagen. Op basis van herziening van de raming zal het krediet voor de realisatiefase deels onbenut blijven. Hier zijn drie redenen voor: 1. er zaten grote concurrerende componenten in de aanbesteding waardoor een zeer scherpe inschrijfprijs is verkregen; 2. De aannemer ontwikkelt en bouwt eigen elektrisch materieel waardoor de kosten van emissieloze realisatie aanzienlijk lager zijn dan begroot; 3. In de raming is rekening gehouden met mogelijk optredende risico's én met een post onvoorzien. Deze dubbeling is niet noodzakelijk. Al met al leidt dit tot € 6,000 miljoen 'marge' in het krediet, die onbenut zal blijven.

In onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in lopende projecten op dit moment de prognose einde werk hoger dan het toegekende bruto krediet. Dit is een momentopname met de actuele inzichten. In de meeste gevallen wordt nog ruimte gezien om de overschrijding te beperken of te voorkomen, of wordt nadere besluitvorming voorbereid, al dan niet als onderdeel van de Begroting 2027.

Tabel 4: Overzicht (dreigende) kredietoverschrijdingen 1e tertaal 2026

Project	Krediet (bij T1)	Gerealiseerde overschrijding (bij T1)	Prognose uiteindelijke overschrijding	Prognose (%) uiteindelijke overschrijding	Vorige prognose (bij T3 2025)	Opmerking
1. GOP Zuiver	59.991	-	6.336	10,6%	29,0%	In januari heeft de jaarlijkse bijstelling van het krediet plaatsgevonden. Voor latere jaren is deze gebaseerd op verwachte gemiddelde werkzaamheden en kosten. De huidige dreigende overschrijding bestaat enerzijds uit ramingen die, op basis van inspecties, hoger uitpakken dan de meerjarig gebruikte gemiddelden. Anderzijds ontstaat in toenemende mate inzicht in de ondergrondse infra en het naderen van einde levensduur hiervan. Gaandeweg wordt bekend welke vervangingen zullen moeten plaatsvinden en worden deze aan de prognose toegevoegd. Momenteel vind hier de inventarisatie voor plaats. De eerste resultaten worden medio juli/ augustus verwacht. Vanwege het voortrollende karakter, wordt de dreigende overschrijding meegenomen in de eerstvolgende krediet-autorisatie (Begroting 2027).
4. Renovatie/ Nieuwbouw rwzi Zeist	124.450	-	18.031	14,5%	12,8%	De actuele ramingen zijn hoger dan het toegekende krediet. Afgelopen tertaal is hierop een analyse gedaan en is een plan opgesteld. Het huidige krediet is voldoende om het KRW-doel te behalen. Overige werkzaamheden en potentiële risico's tellen in de totaalprognose op tot circa € 15-18 miljoen. De komende periode wordt besluitvorming hierover voorbereid.
13. Cellulose terugwinning en opwerking L'Rijn	2.400	87	500	20,8%	0,0%	Er zijn aanpassingen, verbeteringen en groot onderhoud uitgevoerd aan de fijnzeven en de cellulosedroger. Deze werkzaamheden maakten geen deel uit van de initiële schattingen. De reeds getroffen maatregelen en aangevane verplichtingen hebben geleid tot een verhoging van de totale verwachte uitgaven. Hiervoor wordt kredietbijstelling gevraagd.
18. GOP Watersystemen	79.214	-	4.885	6,2%	2,5%	De bijstelling van de prognose komt zowel door aanvullende/ onvoorziene werkzaamheden die bij inspectie en realisatie noodzakelijk bleken, als door urgent, eerder dan gepland onderhoud op enkele assets. Dit zorgt voor een afwijking op de totaalprognose van 5-10% van het resterende krediet. Zo zijn bijvoorbeeld bij renovatie sluizen Cothen en Werkhoven de uitgaven met € 500.000 verhoogd, i.v.m. herstel van verborgen gebreken. Deze bijstelling van het krediet zal bij de reguliere eerstvolgende begrotingsbehandeling aan het algemeen bestuur worden voorgelegd.
22. Loods MRB - De Pleyt	100	7	7	7,2%	0,0%	Tot T1 2026 is ca. € 107.000 uitgegeven om te komen tot een intern gedragen ontwerp dat de instemming heeft van het bevoegd gezag. Doordat de gesprekken met de omgeving en gemeente meer tijd in beslag namen, wordt de aanvraag van het volgende krediet later in het jaar 2026 aangevraagd. Daarmee zal de overschrijding opgelost worden.
23. Gebiedsplannen Oost (cumulatief)	9.780	-	827	8,5%	0,0%	De prognose voor diverse deelprojecten is geactualiseerd o.b.v. laatste inzichten en prijspeilen. Door inflatie lijken deze deelprojecten fors hoger uit te komen dan oorspronkelijk geraamd. Tegelijkertijd zijn er meerdere projecten niet meer opgenomen in de prognose, aangezien het de verwachting is dat deze niet meer uitgevoerd gaan worden. Per saldo stijgt de gehele uitgavenprognose met € 900.000. Besluitvorming hierover wordt naar verwachting later in 2026 voorgelegd.
31. Toekomstbestendig Watersysteem	5.240	89	200	3,8%	3,8%	De eindprognose is met ca. € 200.000 verhoogd. Dit komt voort uit een aantal tegenvallende restpunten, in de financiële afwikkeling met de aannemer. Hiervoor wordt kredietbijstelling gevraagd.
32. Inlaatwerk KR VRAM	15.000	-	14.034	93,6%	80,1%	Bij de jaarstukken is aangegeven dat de prognose fors hoger uitkomt. De prognose was op dat moment nog niet stabiel. Inmiddels is een zorgvuldige herijking uitgevoerd van de eerder afgevalen alternatieven. Op basis daarvan is bepaald dat we maatschappelijk nog steeds de beste keuze hebben gemaakt. Bij het afgeronde definitieve ontwerp is een SSK-raming opgesteld t/m realisatiefase. De huidige prognose krediet is € 29 miljoen. De stijging is mn te wijten aan tegenvallende complexiteit, opgetreden issues en prijsstijgingen ten gevolge van onrust en oorlogen op wereldtoneel. Besluitvorming hierover wordt op 8 juni 2026 aan het algemeen bestuur voorgelegd.
35. Uitvoeringsprogramma Utrecht	5.325	-	46	0,9%	0,0%	Door een complex ontwerpproces loopt de planning voor de onderdelen 'Inrichtingsmaatregelen' en 'Gezonde Grachten' naar verwachting door tot na 2028. De langere doorlooptijd vraagt om verlenging van de samenwerking en aanpassing van de SOK. De komende periode worden de financiële consequenties in beeld gebracht.
38. Voortrollend GOP RWK va 2023	14.575	-	6.280	43,1%	3,9%	De prognose is sterk toegenomen. Desondanks wordt voorgesteld om het krediet bij behandeling van begroting 2027 op te hogen met het 'standaard' volume van € 3,500 mln per jaar. Argument is dat voor de nieuwe projecten eerst een initiatiefase doorlopen wordt. Hierbij wordt de scope verdiept en stabiliseert de prognose voor de uitgaven. In veel gevallen volgt dan nog een bijstelling naar beneden. Het is niet proportioneel om extra krediet aan te vragen, zonder eerst de prognose te stabiliseren.

Bedragen zijn in duizenden euro's

Ontvangsten: subsidies en doorbelast aan derden

De ontvangstmomenten van inkomsten zijn relatief gevoelig voor verschuivingen door de tijd. Afhankelijk van de voortgang van het werk en de gemaakte afspraken met de andere partijen, vinden betalingen plaats bij aanvang, tijdens, of na oplevering van het werk. Onderstaande tabel geeft de diverse verschuivingen en de actuele prognose weer.

Tabel 5: Inkomsten: Subsidies en Ontvangsten van derden

Project	Prognose 2026, initieel	Mutatie prognose	Prognose '26, bijgesteld T1	Realisatie 2026 t/m apr.	Real. '26 (% van initeel)
4. Renovatie/ Nieuwbouw rwzi Zeist	-	450	450	-	niet begroot
8. Wijk bij Duurstede korrelslib	1.090	-1.090	-	-	0%
23. Gebiedsplannen Oost (cumulatief)	-	286	286	286	niet begroot
28. Gebied Oude Rijn	-	1.545	1.545	-	niet begroot
32. Inlaatwerk KR VRAM	1.640	408	2.048	1.640	100%
34. KRW 3e planperiode 2022-2027	25	50	75	-	0%
40. GHJ Noord & Waaiersluis	4.637	-1.313	3.324	-	0%
49. KWA stap 1	-2.850	3.282	432	3.557	-125%
50. Project Sterke Lekdijk*	32.053	-1.846	30.207	1	0%
Totaal subsidies en ontvangsten	36.595	1.772	38.367	5.484	15%

*ontvangsten Sterke Lekdijk zijn inclusief subsidies voor de grondverwerving

Bedragen zijn in duizenden euro's

Drie aanpassingen zijn slechts boekhoudkundig en hebben geen effect op de werkelijke ontvangsten. Bij Wijk bij Duurstede zijn de ontvangsten uit de tabel weggelaten om dubbelingen met de exploitatierapportage te voorkomen. De ontvangsten worden namelijk als vooruitbetaalde bedragen op de balans gezet, tot het demo-onderzoek afgerond is en duidelijkheid bestaat over het vervolg. De mutatie bij project KWA+ komt doordat een deel van de eerder ontvangen subsidie bij de jaarafsluiting tijdelijk van het project af is geboekt, om te voorkomen dat het netto projectsaldo negatief was. In werkelijkheid is de totale inkomstenprognose iets verlaagd, omdat er minder kosten gemaakt worden. Op project Oude Rijn is het LVVN bruggenproject onder het gebiedskrediet Oude Rijn gebracht. Hierdoor zijn ook de inkomsten mee-verplaatst.

De overige mutaties hebben te maken met verschuiving in de tijd (Inlaatwerk KR VRAM) dan wel lopen gelijk op met lagere verwachte uitgaven (GHJ-Noord). De mutatie bij Sterke Lekdijk is een optelling van diverse bijstellingen op verschillende deelprojecten.

Bijlage 1: Financiële ontwikkelingen per bestuurlijk programma en thema

Tabel 6: Financiële ontwikkelingen per bestuurlijk programma en thema

Overzicht per bestuurlijk programma en WBP thema	Begroting 2026	Prognose 2026 T1	1e BW 2026	Begroting 2026 na 1e BW	Realisatie 2026 T1
Kosten					
Zuiveringsbeheer	63.624	63.280	23	63.647	21.324
Zuiver afvalwater, energieneutraal en circulair	63.624	63.280	23	63.647	21.324
Watersysteembeheer	108.515	104.947	2.120-	106.396	21.990
Robuust en gezond watersyst. in een klimaatbestendig gebied	66.841	64.097	1.575-	65.266	13.720
Waterveilige leef- en werkomgeving	41.674	40.849	544-	41.130	8.270
Besturen, organiseren en digitaliseren	62.250	64.060	532	62.782	21.575
Bestuur, middelen en maatschappij	61.882	63.752	532	62.414	21.506
Waterbewust leven en genieten van water	368	308	-	368	69
Personeelskosten investeringsprojecten	16.783	14.652	2.000-	14.783	4.833
Totaal kosten	251.173	246.940	3.564-	247.608	69.722
Overige opbrengsten					
Zuiveringsbeheer	5.674-	5.560-	120	5.554-	210-
Zuiver afvalwater, energieneutraal en circulair	5.674-	5.560-	120	5.554-	210-
Watersysteembeheer	27.771-	28.174-	218-	27.989-	375
Robuust en gezond watersyst. in een klimaatbestendig gebied	11.148-	11.684-	358-	11.506-	621
Waterveilige leef- en werkomgeving	16.622-	16.490-	140	16.482-	246-
Besturen, organiseren en digitaliseren	6.766-	6.695-	350	6.416-	1.714-
Bestuur, middelen en maatschappij	6.766-	6.695-	350	6.416-	1.714-
Waterbewust leven en genieten van water	-	-	-	-	-
Geactiveerde personeelslasten	16.783-	14.652-	2.000	14.783-	4.833-
Totaal overige opbrengsten	56.994-	55.081-	2.252	54.742-	6.383-
Saldo kosten, overige opbrengsten en bestemmingsreserves	194.179	191.859	1.312-	192.866	63.339

Bedragen zijn in duizenden euro's

Bijlage 2: Specificatie financiële afwijkingen naar bestuurlijk programma en thema

Onderstaande tabel geeft het effect op de programma's weer, als uitwerking van de benoemde ontwikkelingen in hoofdstuk 2.

Tabel 7: Specificatie financiële afwijkingen naar bestuurlijk programma en thema

	1e BW Burap 1	1e BW Burap 1	A. Rente kosten	B. Afschrij- vings kosten	C. D. Perso- neels kosten	E. F. Overige kosten	G. Overige opbreng- sten	H. Geacti- veerde perso- neels- lasten	I. Geacti- veerde rente	J. K. Bestem- mings- reserve	L. M. N. Belast. opbreng- sten	O. Egalis. reserve WSH	P. Egalis. reserve ZVH
Omschrijving	bedrag	V/N	1e BW	1e BW	1e BW	1e BW	1e BW	1e BW	1e BW	1e BW	1e BW	1e BW	1e BW
Kosten													
Zuiver afvalwater, energieneutraal en circulair	23	N	574-	-	-	597	-	-	-				
Robuust en gezond watersyst. in een klimaatbestendig gebied	1.575-	V	-	892-	177-	507-	-	-	-				
Watervrije leef- en werkomgeving	544-	V	621-	223-	-	300	-	-	-				
Bestuur, middelen en maatschappij	1.468-	V	-	150-	1.773-	455	-	-	-				
Waterbewust leven en genieten van water	-		-	-	-	-	-	-	-				
Totaal kosten	3.565-	V	1.195-	1.265-	1.950-	845	-	-	-				
Overige opbrengsten													
Zuiver afvalwater, energieneutraal en circulair	120	N	-	-	-	-	-	-	120				
Robuust en gezond watersyst. in een klimaatbestendig gebied	300-	V	-	-	-	-	300-	-	-				
Watervrije leef- en werkomgeving	140	N	-	-	-	-	-	-	140				
Bestuur, middelen en maatschappij	2.350	N	-	-	-	-	2.350	-	-				
Waterbewust leven en genieten van water	-		-	-	-	-	-	-	-				
Totaal overige opbrengsten	2.310	N	-	-	-	-	2.050	-	260	-	-	-	-
Mutatie bestemmingsreserves	58-									58-			
Saldo kosten, overige opbrengsten en bestemmingsreserves	1.313-	V	1.195-	1.265-	1.950-	845	2.050	-	260	58-	-	-	-
Belastingopbrengsten	270-	V									270-		
Mutatie egalisereserves	1.583											2.081	499-
Saldo na netto bijdrage en mutaties reserves	0-		1.195-	1.265-	1.950-	845	2.050	-	260	58-	270-	2.081	499-

Bedragen zijn in duizenden euro's

Bijlage 3: Overzicht jaar 2026 investeringsprojecten

Tabel 8: Overzicht investeringsprojecten 2026

Programma/ thema/ doelstelling/ project	Prognose 2026, initieel	Mutatie prognose	Prognose '26, bijgesteld T1	Realisatie 2026 t/m apr.	Real. '26 (% van initeel)
Zuiveringsbeheer	78.666	-13.099	65.567	10.985	14%
Zuiver afvalwater, energieneutraal en circulair	78.666	-13.099	65.567	10.985	14%
<i>Bouw en verwerving, onderhoud en beheer van rwzi's</i>	<i>72.496</i>	<i>-9.761</i>	<i>62.735</i>	<i>10.166</i>	<i>14%</i>
1. GOP Zuiver	9.500	-25	9.475	1.289	14%
2. Programma MRV uit water (w.o. ozon Houten)	-	-	-	-	-
3. Medicijnresten uit water Woerden	1.000	-986	14	4	0%
4. Renovatie/ Nieuwbouw rwzi Zeist	50.000	-915	49.085	8.771	18%
5. Aanpassing/ uitbreiding rwzi Nieuwegein	2.625	-1.104	1.521	21	1%
6. Zuiver KRW-P (fosfaatverwijdering)	2.621	-684	1.937	37	1%
7. Toekomst rwzi Montfoort	250	-250	-	-	0%
8. Wijk bij Duurstede korreisluis	5.000	-4.798	202	42	1%
Nw. Weerbaarheid Zuiver	-	500	500	-	-
Nw. Advanox Driebergen	-	-	-	-	-
9. rwzi Nieuwegein methaanuitstoot silos	1.500	-1.500	-	-	0%
<i>Duurzaamheid</i>	<i>6.170</i>	<i>-3.338</i>	<i>2.832</i>	<i>819</i>	<i>13%</i>
10. Windturbines	100	-	100	-	0%
11. Zonneparken	1.650	-1.127	523	273	17%
12. Programma fijnzeven (vh. cellulose terugw.)	500	-500	-	-	0%
13. Cellulose terugwinning en opwerking L'Rijn	400	248	648	235	59%
14. City Nieuwegein	750	-750	-	-	0%
15. Hoofdgebouw duurzaam	-	-	-	-	-
16. Duurz. Renov. bedrijfsgebouwen Zuiver	2.520	-959	1.561	311	12%
17. Laadplein SEB	250	-250	-	-	0%
Watersysteembeheer	50.263	-6.549	43.714	9.133	18%
Robuust en gezond watersysteem in een klimaatbestendig gebied	37.913	-4.384	33.529	7.835	21%
<i>Instandhouden</i>	<i>21.157</i>	<i>1.029</i>	<i>22.186</i>	<i>5.905</i>	<i>28%</i>
18. GOP Watersystemen	11.587	-570	11.017	3.143	27%
19. Vervanging groot materieel UV	70	163	233	47	68%
20. Toekomstig groot materieel WB	500	-200	300	-	0%
21. Huisvesting buitendiensten	8.000	2.212	10.212	2.691	34%
22. Loods MRB - De Pleyt	1.000	-577	423	23	2%
<i>Verbeteren</i>	<i>8.423</i>	<i>-4.651</i>	<i>3.772</i>	<i>414</i>	<i>5%</i>
23. Gebiedsplannen Oost (cumulatief)	2.800	-2.243	557	93	3%
24. Gebiedsplannen West (cumulatief)	2.000	0	2.000	151	8%
25. Gebied IJssel	298	-198	100	0	0%
26. Gebied Kromme Rijn	950	-660	290	141	15%
27. Gebied Leidsche Rijn	525	-250	275	29	6%
28. Gebied Oude Rijn	800	-500	300	-	0%
29. UPLG-Maatregelenpakket	800	-800	-	-	0%
30. UPLG-Gebiedsgerichte meekoppelkansen	250	-	250	-	0%
<i>Beperking gevolgen klimaatverandering</i>	<i>4.920</i>	<i>597</i>	<i>5.517</i>	<i>1.075</i>	<i>22%</i>
31. Toekomstbestendig Watersysteem	186	296	482	371	200%
32. Inlaatwerk KR VRAM	4.734	301	5.035	704	15%
<i>Waterkwaliteit</i>	<i>3.413</i>	<i>-1.358</i>	<i>2.055</i>	<i>442</i>	<i>13%</i>
33a. Oevers KRW 2016-2021	-	-	-	-	-
33b. Vispassage KRW 2016-2021	-	-	-	-	-
33c. Syn. LG KRW 2016-2021	-	-	-	-	-
34. KRW 3e planperiode 2022-2027	1.500	-59	1.441	378	25%
35. Uitvoeringsprogramma Utrecht	1.613	-1.299	314	64	4%
36. Vispassage Zuidersluis - bijdrage aan RWS	300	-	300	-	0%

Waterveilige leef- en werkomgeving	12.350	-2.165	10.185	1.298	11%
<i>Waterkeringen voldoen aan de normen (wettelijk/ provinciaal/ HDSR)</i>					
37. GOP regionale waterkeringen	-	800	800	228	-
38. Voortrollend GOP RWK va 2023	2.200	200	2.400	486	22%
39. GOP Primaire waterkeringen	-	30	30	1	-
40. GHJ Noord & Waaiersluis	10.000	-3.195	6.805	583	6%
41. Graverij-werende maatregelen Lekdijk	150	-	150	-	0%
Totaal investeringsniveau programma's	128.929	-19.647	109.282	20.118	16%
Besturen, organiseren en digitaliseren	3.041	-821	2.220	152	5%
Bestuur, Middelen en Maatschappij	3.041	-821	2.220	152	5%
<i>Routine - investering Bedrijfsvoering</i>					
42. Weerbaarheid OSA	135	200	335	-	0%
43. Weerbaarheid Energie (noodstroomvoorz.)	1.000	-250	750	-	0%
44. ICT Hardware	1.035	100	1.135	152	15%
45. Hoofdgebouw inrichting	-	-	-	-	-
46. Fysieke beveiliging PM2 en PM3	871	-871	-	-	0%
Totaal bedrijfsvoeringsinvesteringen	3.041	-821	2.220	152	5%
Totaal investeringen (excl. specifieke projecten)	131.970	-20.469	111.501	20.269	15%
Programma/ thema/ doelstelling/ project	Prognose 2026, initieel	Mutatie prognose	Prognose '26, bijgesteld T1	Realisatie 2026 t/m apr.	Real. '26 (% van initeel)
Specifieke projecten					
<i>rwzi Utrecht</i>	-	137	137	37	-
47. Herinrichting rwzi Utrecht	-	137	137	37	-
<i>GHJ</i>	2.000	-200	1.800	839	42%
48. GHJ Oevers	2.000	-200	1.800	839	42%
<i>KWA+ fase 1</i>	124	0	124	20	16%
49. KWA stap 1	124	0	124	20	16%
<i>Lekdijk</i>	66.404	15.754	82.158	19.487	29%
50. Project Sterke Lekdijk	60.017	15.842	75.859	17.117	29%
50a. Amerongen - Wijk bij Duurstede	35.000	10.913	45.913	13.634	39%
50b. Salmsteke	133	-131	2	2	2%
50c. Culemborgse Veer - Beatrixsluis	4.675	15	4.690	781	17%
50d. Salmsteke - Schoonhoven	3.533	1.897	5.430	487	14%
50e. Jaarsveld - Klaphek	7.871	6.296	14.167	1.407	18%
50f. Nieuwegein - Irenesluizen - Culemborgse Veer	7.205	-3.039	4.166	310	4%
50g. Programmteam	1.600	-110	1.490	495	31%
51. Nieuw GOP PWK va 2022	6.387	-88	6.299	2.370	37%
Totaal specifieke projecten	68.528	15.691	84.219	20.383	30%
<i>Overige projecten en overloop van vorig jaar</i>	-	-	-	-	-
<i>Overloop Medicijnresten uit water Houten</i>	-	-	-	-	-
Totaal investeringen alle projecten	200.498	-4.778	195.720	40.652	20%
<i>Bedragen zijn in duizenden Euro's</i>	80% = 160.398				
52. Grondaankopen Sterke Lekdijk*	5.000	0	5.000	837	17%
<i>* Grondaankopen zijn geen investering. Vanwege de verbondenheid met project Sterke Lekdijk, wordt dit specifieke project toch getoon</i>					
Totaal subsidies en ontvangsten	36.595	1.767	38.362	5.479	15%

Bedragen zijn in duizenden euro's

Bijlage 4: Totaaloverzicht investeringsprojecten op A3-formaat

Overzicht projecten (x € 1.000,-)		JJJJ	€	€	%	€	€	€	%	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	Indicatoren					
2026 t/m april		Prognose jaar einde project	Toegek. krediet (actuele opdracht)	Totaal gereal. uitgaven	Realisatie t.o.v. krediet	Prognose uitgaven einde project	Initiële Prognose uitg. 2026	Gereal. uitgaven 2026	Realisatie vs. initiële progn. B'26	Actuele jaar- prognose 2026	Actuele vs. initiële prognose	Vorige progn. ink. totale pr.	Gereal. ink.	Realisatie t.o.v. verwacht	Prognose ink. einde project	Initiële prognose ink. 2026	Gereal. Inkomst. 2026	Realisatie vs. initiële ink. '26	Actuele jaar- prognose ink. '26	Planning	Uitgaven totale project	Uitgaven 2026	Scope	Inkomst. totale project	Inkomst. 2026
Bouw en verwerving, onderhoud en beheer van rwi's																									
MP901700	GOP Zuiver	2029	59.991	30.441	51%	66.327	9.500	1.289	14%	9.475	100%	4	4	100%	4	0	0	-	0	O	O	G	O	n.v.t.	n.v.t.
660231	Medicijnresten uit water Woerden	0	670	520	78%	530	1.000	4	0%	14	1%	0	0	-	-	0	0	-	0	R	O	O	R	n.v.t.	n.v.t.
M901600	Programma MRV	0	4.670	4.395	94%	4.395	0	0	-	0	-	0	0	-	-	0	0	-	0	W	W	W	W	W	W
M810900	Renovatie/ nieuwbouw Zeist	2028	124.450	27.481	22%	142.481	50.000	8.771	18%	49.085	98%	1.514	564	37%	1.514	0	0	-	450	G	R	G	G	G	G
M610000	Vernieuwing rwi's Nieuwegein	2034	3.000	41	1%	2.991	2.625	21	1%	1.521	58%	0	0	-	-	0	0	-	0	G	G	O	G	W	n.v.t.
M902000	Zuiver KRW-Fosfaatverwijdering	2028	2.485	69	3%	2.399	2.621	37	1%	1.937	74%	0	0	-	-	0	0	-	0	O	G	G	G	n.v.t.	n.v.t.
640261	Toekomst rwi's Montfoort	0	0	0	-	0	250	0	0%	0	0%	0	0	-	-	0	0	-	0	G	W	n.v.t.	W	W	W
M902500	Wijk bij Duurstede korrelslib	2028	6.000	183	3%	6.000	5.000	42	1%	202	4%	0	0	-	-	1.090	0	0	0	O	G	O	G	G	G
M960000	Weerbaarheid Zuiver	0	0	0	-	0	0	0	-	500	-	0	0	-	-	0	0	-	0	W	W	W	W	W	W
M...	Advanox Driebergen	0	0	0	-	0	0	0	-	0	-	0	0	-	-	0	0	-	0	G	W	W	G	n.v.t.	n.v.t.
M...	rwi's Nieuwegein methaanuitstoot silos	0	0	0	-	0	1.500	0	0%	0	0%	0	0	-	-	0	0	-	0	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Duurzaamheid																									
M...	Windturbines	0	0	0	-	0	100	0	0%	100	100%	0	0	-	-	0	0	-	0	O	W	G	O	n.v.t.	n.v.t.
M901900	Zonneparken	2028	1.550	1.238	80%	1.488	1.650	273	17%	523	32%	303	303	100%	303	0	0	-	0	G	G	O	G	n.v.t.	n.v.t.
M901800	Programma Fijnzeven (vh. Cellulose terugwinning)	0	0	0	-	0	500	0	0%	0	0%	0	0	-	-	0	0	-	0	O	W	O	W	n.v.t.	n.v.t.
720221	Cellulose terugwinning en opwerking Leidsche Rijn	2027	2.400	2.487	104%	2.900	400	235	59%	648	162%	0	0	-	-	0	0	-	0	R	R	R	O	O	O
M690000	City Nieuwegein	0	0	0	-	0	750	0	0%	0	0%	0	0	-	-	0	0	-	0	O	O	O	G	n.v.t.	n.v.t.
M...	Verduurzamen hoofdgebouwen	0	0	0	-	0	0	0	-	0	-	0	0	-	-	0	0	-	0	W	n.v.t.	n.v.t.	W	n.v.t.	n.v.t.
M902400	Duurz. Renov. Bedrijfsgebouwen	2026	1.820	746	41%	1.746	2.520	311	12%	1.561	62%	0	0	-	-	0	0	-	0	O	O	O	O	n.v.t.	n.v.t.
M280000	Laadplein SEB	0	0	0	-	0	250	0	0%	0	0%	0	0	-	-	0	0	-	0	O	G	O	G	n.v.t.	n.v.t.
Watersysteem: instandhouden																									
M411700	GOP Watersystemen	2030	79.214	42.728	54%	84.099	11.587	3.143	27%	11.017	95%	664	664	100%	664	0	0	-	0	G	O	G	G	n.v.t.	n.v.t.
M250000	Vervanging groot materieel UV	2026	925	739	80%	925	70	47	68%	233	333%	0	0	-	-	0	0	-	0	G	G	O	G	n.v.t.	n.v.t.
M260000	Toekomstig Groot Materieel WB	0	0	0	-	0	500	0	0%	300	60%	0	0	-	-	0	0	-	0	G	G	O	G	n.v.t.	n.v.t.
M241000	Huisvesting buitendiensten	0	13.400	5.729	43%	13.400	8.000	2.691	34%	10.212	128%	0	0	-	-	0	0	-	0	G	G	O	G	n.v.t.	n.v.t.
482501	Loods MRB - De Pleyt	2026	100	107	107%	107	1.000	23	2%	423	42%	0	0	-	-	0	0	-	0	G	G	O	G	n.v.t.	n.v.t.
Watersysteem: verbeteren																									
diverse (M40100)	Gebiedsplannen Oost (cumulatief)	2029	9.780	5.455	56%	10.607	2.800	93	3%	557	20%	1.767	2.053	116%	2.053	0	286	-	286	O	G	O	O	G	G
diverse (M40600)	Gebiedsplannen West (cumulatief)	2028	40.280	36.202	90%	39.551	2.000	151	8%	2.000	100%	6.153	6.153	100%	6.153	0	0	-	0	G	G	G	G	G	G
M404100	Gebied IJssel	2027	250	2	1%	250	298	0	0%	100	34%	0	0	-	-	0	0	-	0	O	G	O	G	n.v.t.	n.v.t.
M404200	Gebied Kromme Rijn	2026	350	201	58%	350	950	141	15%	290	30%	0	0	-	-	0	0	-	0	G	G	O	G	n.v.t.	n.v.t.
M404300	Gebied Leidsche Rijn	2026	100	43	43%	93	525	29	6%	275	52%	0	0	-	-	0	0	-	0	O	G	O	G	n.v.t.	n.v.t.
M404400	Gebied Oude Rijn	0	0	0	-	0	800	0	0%	300	38%	0	0	-	-	7.727	0	-	1.545	O	G	O	G	G	G
M...	UPLG-Maatregelenpakket	0	0	0	-	0	800	0	0%	0	0%	19.000	0	0%	19.000	0	0	-	0	G	G	G	G	n.v.t.	n.v.t.
M...	UPLG-Gebiedsgerichte Meekoppelkansen	0	0	0	-	0	250	0	0%	250	100%	4.500	0	0%	4.500	0	0	-	0	G	G	G	G	n.v.t.	n.v.t.
Watersysteem: beperking gevolgen klimaatverandering																									
M402200	Toekomstbestendig Watersysteem	2026	5.240	5.329	102%	5.440	186	371	200%	482	259%	1.500	1.500	100%	1.500	0	0	-	0	O	O	O	G	G	n.v.t.
M402500	Inlaatwerk KR VRAM	2028	15.000	3.732	25%	29.034	4.734	704	15%	5.035	106%	12.324	2.733	22%	13.224	1.640	1.640	100%	2.048	G	R	O	G	O	G
Watersysteem: waterkwaliteit																									
M164000	KRW 3e planperiode 2022-2027	2028	8.570	5.829	68%	8.432	1.500	378	25%	1.441	96%	3.909	1.902	49%	3.909	25	0	0%	75	G	G	G	G	G	G
M165000	Uitvoeringsprogramma Utrecht	2029	5.325	121	2%	5.371	1.613	64	4%	314	19%	0	0	-	-	0	0	-	0	O	G	O	O	G	G
930080	Vispassage Zuidersluis - bijdrage aan RWS	0	0	0	-	0	300	0	0%	300	100%	0	0	-	-	0	0	-	0	G	G	G	G	n.v.t.	n.v.t.
Waterkeringen voldoen aan de normen (wettelijk/ provinciaal/ HDSR)																									
M421100	GOP Regionale waterkeringen	2026	91.847	83.827	91%	84.399	0	228	-	800	-	3.730	3.730	100%	3.730	0	0	-	0	G	G	O	G	G	G
M421200	Voortrollend GOP RWK va 2023	2029	14.575	2.040	14%	20.855	2.200	486	22%	2.400	109%	0	0	-	-	0	0	-	0	G	O	G	G	n.v.t.	n.v.t.
M451200	GOP Primaire waterkeringen	2027	3.051	2.724	89%	2.783	0	1	-	30	-	0	0	-	-	0	0	-	0	G	G	O	G	n.v.t.	n.v.t.
M422000	GHIJ-Noord & Waaiersluis	2028	45.667	11.236	25%	39.667	10.000	583	6%	6.805	68%	20.626	6.810	33%	17.175	4.637	0	0%	3.324	G	O	O	G	O	O
M451400	Graverij-werende maatregelen Lekdijk	2031	5.975	0	0%	5.975	150	0	0%	150	100%	0	0	-	-	0	0	-	0	G	G	G	G	n.v.t.	n.v.t.
Routine - investering Bedrijfsvoering																									
M...	Weerbaarheid OSA	0	0	0	-	0	135	0	0%	335	248%	0	0	-	-	0	0	-	0	G	G	G	G	n.v.t.	n.v.t.
M270000	Noodstroomvoorziening	0	0	0	-	0	1.000	0	0%	750	75%	0	0	-	-	0	0	-	0	G	G	O	G	n.v.t.	n.v.t.
M5819800	Vervanging ICT hardware	0	5.600	2.537	45%	5.600	1.035	152	15%	1.135	110%	0	0	-	-	0	0	-	0	G	O	G	G	n.v.t.	n.v.t.
M57000	Fysieke beveiliging hoofdgebouw	0	0	0	-	0	871	0	0%	0	0%	0	0	-	-	0	0	-	0	O	G	O	G	n.v.t.	n.v.t.

Overzicht projecten (x € 1.000,-)		JJJJ	€	€	%	€	€	€	%	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	Indicatoren					
		Prognose jaartal einde project	Toegek. krediet (actuele opdracht)	Totaal gereal. uitgaven	Realisatie t.o.v. krediet	Prognose uitgaven einde project	Initiële Prognose uitg. 2026	Gereal. uitgaven 2026	Realisatie vs. initiële progn. B'26	Actuele jaar- prognose 2026	Actuele vs. initiële prognose	Vorige progn. ink. totale pr.	Gereal. ink.	Realisatie t.o.v. verwacht	Prognose ink. einde project	Initiële prognose ink. 2026	Gereal. Inkomst. 2026	Realisatie vs. initiële ink. '26	Actuele jaar- prognose ink. '26	Planning	Uitgaven totale project	Uitgaven 2026	Scope	Inkomst. totale project	Inkomst. 2026
2026 t/m april																									
<i>rwzi Utrecht</i>																									
M713000	Herinrichting rwzi Utrecht	0	5.100	3.858	76%	3.958	0	37	-	137	-	40	40	1	40	0	0	-	0	O	G	O	G	n.v.t.	n.v.t.
<i>GHIJ</i>																									
M401500	GHIJ oevers	2030	21.125	9.086	43%	21.122	2.000	839	42%	1.800	90%	22	22	1	22	0	0	-	0	G	G	G	G	n.v.t.	n.v.t.
<i>KWA+ fase 1</i>																									
M21000	KWA stap 1	2026	31.857	24.040	75%	24.144	124	20	16%	124	100%	23.912	26.759	112%	23.634	-2.850	3.557	-125%	432	G	G	G	G	G	G
<i>Sterke Lekdijk</i>	<i>alleen de gedurende 2026 lopende deelprojecten:</i>		216.091			60.017	17.117	29%	75.859	126%	445.846	182.394	-	-	-	32.053	1	0%	30.207						
120131/120132	Sterke Lekdijk - W.b.Duurstede-Amerongen (R)	0	125.700	56.992	45%	118.915	35.000	13.634	39%	45.913	131%	96.258	42.251	44%	96.992	12.676	0	0%	11.846	G	G	O	G	G	G
120231/120232	Sterke Lekdijk - Salmsteke (R)	0	35.754	34.122	95%	34.122	133	2	2%	2	2%	28.970	28.551	99%	28.551	0	0	0	0	>kiezen<	>kiezen<	>kiezen<	>kiezen<	>kiezen<	>kiezen<
120321/120322	Sterke Lekdijk - Cul. Veer - Beatrixsluis (P)	2025	14.208	14.042	99%	14.080	0	122	-	160	-	14.134	13.140	93%	14.134	665	0	0%	0	G	G	G	G	G	G
120331/120332	Sterke Lekdijk - Cul. Veer - Beatrixsluis (R)	2029	5.493	5.508	100%	5.508	4.470	45	1%	3.543	79%	50.310	0	0%	59.936	9.805	0	0%	0	G	G	G	G	G	O
120341/120342	Innovatie	2027	1.613	1.233	76%	1.606	205	614	300%	987	482%	1.121	500	45%	1.121	500	0	0%	500	G	G	O	G	G	G
120421/120422	Sterke Lekdijk - Salmsteke - Schoonhoven (P)	2030	20.456	14.092	69%	15.734	3.400	472	14%	5.405	159%	16.382	15.215	93%	12.562	0	0	-	0	G	G	O	G	G	G
120431/120432	Sterke Lekdijk - Salmsteke - Schoonhoven (R)	2030	1.150	1.158	101%	1.158	133	15	11%	25	19%	56.821	0	0%	65.240	0	0	0	0	>kiezen<	>kiezen<	>kiezen<	>kiezen<	>kiezen<	>kiezen<
120521/120522	Sterke Lekdijk - Jaarsveld - Klaphek (P)	0	15.139	13.786	91%	12.330	1.500	1.400	93%	2.753	184%	10.403	9.953	96%	10.426	408	0	0%	473	G	G	O	G	G	G
120531/120532	Sterke Lekdijk - Jaarsveld - Klaphek (R)	0	627	6	1%	627	6.371	6	0%	11.413	179%	46.775	0	0%	54.291	7.999	0	0%	17.387	G	W	G	G	W	W
120621/120622	Sterke Lekdijk - N'gein - Irenesi. - Cul. Veer (P)	2027	11.418	9.299	81%	11.012	2.870	310	11%	2.023	71%	9.652	9.260	96%	9.653	0	1	-	1	G	G	G	G	G	G
120631/120632	Sterke Lekdijk - N'gein - Irenesi. - Cul. Veer (R)	0	0	0	-	0	4.335	0	0%	2.143	49%	51.497	0	0%	54.213	0	0	-	0	O	G	O	G	G	G
120901/120902	Sterke Lekdijk - Programma Team	0	27.302	26.751	98%	27.301	1.600	495	31%	1.490	93%	63	63	100%	63	0	0	-	0	>kiezen<	>kiezen<	>kiezen<	>kiezen<	>kiezen<	>kiezen<
M451300	GOP Primaire Waterkeringen 2023-2029	0	26.450	7.269	27%	26.450	6.387	2.370	37%	6.299	99%	0	0	-	0	0	0	-	0	>kiezen<	>kiezen<	>kiezen<	>kiezen<	>kiezen<	>kiezen<
M130000	Grondverwerving Sterke Lekdijk	0	30.900	16.168	52%	30.900	5.000	837	17%	5.000	100%	1.760	1.755	100%	1.755	0	-5	-	-5	>kiezen<	>kiezen<	>kiezen<	>kiezen<	>kiezen<	>kiezen<
Legenda																									
Groen	conform budget / planning / scope																								
Oranje	wijkt af van budget / planning / scope maar afwijking is beperkt; en-of valt nog bij te sturen																								
Rood	wijkt significant af van budget / planning / scope; en-of valt niet meer bij te sturen																								
Wit	(nog) niet bekend of vastgesteld / in voorbereiding																								
n.v.t.	niet van toepassing																								

Bijlage 5: Projectbladen investeringen 2026

De projectbladen van de individuele investeringsprojecten zijn in een separate bijlage toegevoegd.

We leven samen in een land dat voor een deel onder de zeespiegel ligt. Zonder het werk van de waterschappen is dat niet mogelijk. Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden werkt elke dag aan veilige dijken en voldoende en schoon water in kanalen, rivieren en sloten in Midden-Nederland. Klimaatverandering en de bijzondere weersomstandigheden die daarmee samenhangen vragen om oplossingen die vernieuwend zijn, lang meegaan en goed zijn voor de natuur. Daaraan werken we samen met bewoners, boeren, ondernemers en andere overheden. Met als doel om nu en in de toekomst veilig in ons land te kunnen leven.

HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

www.hdsr.nl